

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party. Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published weekly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA. 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man. Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ дякую соц. дем. часопис для цілої Америки; вона одна дає те знання яке повинен мати кожний працюючий клясово свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути кращий лад на світі, то читай все „Робочий Народ“

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“ Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg, Man.

1000 доларів довгу

До відділів У. С. Д. П.

Товариші!

Ви всі переглянувши вже фінансове справозданє редакції нашого партійного органу „Робочого Народу“, певно між иншим звернули свою увагу на те, що на наших органах тяжить \$1,000 (тисяча) довгу.

Від року „Робочий Народ“ є власністю цілої партії і тепер уже ціла партія мусять дбати за своїм органом.

Щоб „Робочий Народ“ міг регулярно виходити, треба видавати на него близько \$400 місячно.

Ви бачите, що нам не дає поспити вперед, не позваляє розвинути тати сяча долярів довгу. Ви розумієте, що значать довг.

І от, замість того, щоб зробити „Р. Н.“ з тижневника дневник, замість того, щоб друкувати книжки і иншу потрібну для ширеної соціалізму літературу, редакція „Робочого Народу“ бореть ся з недостачами та довгами, а тимчасом українські буржуазні часописи захолюють свій вплив над нашим народом і троять його капіталістично-шовіністичним трійлом.

Товариші! Так дальше поведіть ся годі!

Ми не сьміємо бути байдужними, коли наш, партійний орган погбає!

В Канаді безробітє... се правда. Але що буде в партію, коли в такий тяжкий час вона лишить ся без свого „Робочого Народу“?

Товариші! Тепер, думаю, не час дорібоків. Тепер лишє час ратованя житя! Ратуймож душу нашої партії: „Робочий Народ“.

Скиньмо з „Робочого Народу“ \$1,000 довгу, і се дасть йому можливість перетерпіти зиму і діждатись до кращого часу.

В партії є 28 відділів. Коли розділити поміж усіх відділів сих \$1,000 довгу, то на оден відділ припадає заплатити \$40

Отже, товариші, Вас звьяє Екзекутивний Комітет обговорити справу довгу „Р. Н.“ на найближшій. Валім бізнесовим мілінгу у кожнім відділі і хай кожний відділ візьме на себе обовязок сплатити по \$40 не пізнйше як до 1-го грудня сею року.

Окрім того розпичніть Товариші, рух з збиранєм предплати і добровільних датків на „Робочий Народ“, покажіть свьігови, що український пролетаріат в Канаді є свідомий політично: постоїть за себе і права свої! А свок свідомість покажете тоді, коли до місяця увільните „Робочий Народ“ від усякого довгу! Підїть слїдами своїх товаришів Англіїдів, які мнужшого року в такий самий спосіб вратували від смерти свій орган „Катон Віклі“. Устройте представленя, вечеря, концерти, забави, розігривки, все чим можна придбати

Робітники! Спомагайте свою пресу!

трохи помочі для „Роб. Народу“.

Про те, як котрий відділ задиляеть ся на сю справу ратованя „Р. Н.“ хай секретарі відділів повідомлять Екзекутивний Комітет листовно.

Памятайте, що наше гасло: Наперед до розвою, а не назад у занепад!

Хай живе і розвиваєсь „Робочий Народ“ і Українська Соціал-Демократична Партія. Ванніпер, 2 падолиста, 1914.

М. Еремїтчук, секретар Екс. Ком.

Мілітаризм.

II.

Всюди, на сторінках усіх часописів люди кричать про німецький мілітаризм та про Вільгельма з Вісмарком, як його апостолів. Але всі якби нарочито мовчать про мілітаризм Європи, над якою царюють войовничі корононосці — дійсні рідичі жовїрства, ріжного маєнового насильства. Ніхто не говорить про мілітаризм Росії, Франції, Італії, Австр-Угорщини, Японії, Туреччини, Сербії і Китаю, неначе в сих державах не будуть вї сваженою горячкою воєнних кораблів, не побільчують щорічно армії, не узброюють і не заражують всего людства войовничим духом.

Спільникам вигідно тепер ганити Німеччину, ляяти її за мілітаризм, але бо і вони самі дуже грїшні у тім же самім і приносять найбільшу жертву богови війни грїшми, народним майном, просьвітою та людьми. Чоловік не дивлючесь на його культурну одіж і звичай, усе таки ще звир для чоловіка, усе ще готовий важити кожного двоногого. Се — не боротьба за істнованє, не лише проста конкуренція у торговлі, у промислі, у загальнім розвитку. Се — проста готовість одної громади людий в'єднаних одною короною, кордоном, мовою чи релігією, знищити другу громаду людий, які належать до иншої віри, иншої раси, і які говорять иншою мовою. Давніше бились між собою окремі родина, опісля почали бити ся невеличкі племена; їх перемїнено в царства. Тепер наближаєть ся час — що будуть воювати цілі раси: Славяни з Теттонами, Монголи з Славянами, Кельти з Галлами, Аріїці з Іранами.

В історії свьіта відюваєсь щодня кристальованє двоногоих, в'єднанє і мішавина. Чим більші гурти єднають вони, трапляють ся більш криваві і більш страшні війни. Нинішня війна — найбільша із всіх воєн в свьіті.

Мілітаризм сотворив цілу науку, або краще заставив науку працювати для його, для його воєнного величства. Задля мілітаризму працюють широ техніка, механіка, більшість винаходів. Повстали воєнні академії, школи, воєнна медицина, воєнна преса, варштати, фабрики, маіни. От приміром, вивайшли пороох, і враз же пішов він служити війні. Люди не навчились ще легко і вільно літати на своїх машино-птицях, а вже вмють кидати зверху бомби, руйнувати міста і збивати оди другого. Найліпші винаходи служать переважно мілітаризмови. Крупіві фабрики армат в Німеччині, Шатерло і Крюво в Франції, Вікерса в Англії, заводи: Путиловський, Тульський, Іжевський і Уральський в Росії, — се не то варштати, не то фабрики, які відлявають армії, руживі, шаблі, багнети, — але се цілісенькі лабораторії, дійсні університети, які як кошашне переповнені вченими людьми.

Там сотки людий рисують, плянують, здають іспити, нові обчисленя, вдумують нову сталь, новий метал, динаміт. Там стрілець найліпших винахідників, про котрих довідатись можна тільки підчас війни. Наколя Томас Едісон і другі вчені мізкують тільки над упорядкованєм роботи електрики, то не менші голови думають над упорядкованєм убійчих машин і набоїв.

Мілітаризм купив єї ливні голови і зробив з них дійсних жовїрів. Наколи одна розумна голова вдумала сильну збрю, то друга розумна голова у ту хвильку починає думати і ширю працювати над новою арматю, яка булаб спосібна пробити, знищити ту збрю. І так по приказі мілітаризму іде по воєнних варштатах та їх лабораторіях і вчених кабинетах скажена боротьба двох ворогів: оди нападає а другий боронить ся. І так дійшли до нинішних кораблів, підводних лодок, мін, сильнішших твердів, до воєнних автомобілів, желєзничих доріг і 55-ть центиметрових армат, які своїми мало не тоновими набоями розбивають цементову стїну 22 футу грубу, на віддалі 20 миль. Дійшли до битви у воадусі, дійшли до битви, в якій воюючі жовїри не видать оди другого. Дійшли до армат, якими можуть урудувати лише вчені інжиніри, а не жовїри та генерали; дійшли до мін у воді, у землі і у воадусі; дійшли до безболєного гуртового убийства.

Дійдуть ще і до більш кривавого безглуздя, дійдуть до боротьби наелектризованам повітрем і водою; дійдуть до способу знищєня оди одного, цілхміст на віддалі 100, 1,000 миль. Дійдуть до того, що війна буде неможлива через те, що буде рівнатись цілковитому самознищєню людства. Аж тоді свьіт оглянаєть ся, прайде до притомности, подавить ся назад у глибїня своєї історії і

перелякаєть ся безглузности своїх предків, що такою зачисляли себе до людий. Тоді вони оглянуть ся і на 20 столітє і скажуть: — То був час двоногоих дикунів, які безмірно рвали себе на кавалчики.

I. Окунцов. З рос. переклав Г. Мак.

Л. Мартов.

Завданє американських соціялістів.

Перед соціалістичною партією в Америці стоїть поважна і нова відповідальности задача.

Всесвїтна війна принесла тяжкий удар для соціялізму, викликала глибоку кризу в європейським робітничим рухови.

Війна в часті знищила робітничі організації, спивала агітації і пропаганду, в часті викликала в пролетарських масах атавістичні [наслідственні] прояви буржуазного націоналізму, війна зробила вилім в зєрвїні соціялістичного Інтернаціонала.

Не тільки французькі, бельгійські, німецькі російські, австрійські пролетарі безміслвно вбивають оди другого по наказу своїх визискувачів, але збиті з толку філїми шовінізму, они вчать ся ненавидіти оди другого і в тій ненависти, топлять здобуті в клясовій боротьбі принципи — засади. Буржуазія всіх воюючих країв побідоносних — торжествує побіджених — нема більше Інтернаціонала! Пролетарські маси — думає вона — звязвали свою судьбу з судьбою буржуазної „вітчини“, то є, янов віддали себе під дохову і політичну опіку правлячих кляс.

Але буржуазія псміляє ся. Робочий Інтернаціонал і революційний Соціялізм воскреснуть до нового житя, мимо всіх опибок партійної тактики. Сама війна з її політичними і економічними наслідками буде сильним товчком до зрозуміння і розвою клясових суперечности.

А щоби революційна сторона нинішньої катастрофи скорше і певнійше побідила другу сторону, реакційну — ту що все нищать, ми повинні в тім напрямі працювати і тепер цілою силою. Ми, організовані соціялісти що остали вірні прапорови Інтернаціонала, і не піддали ся шовіністичній стихії що бушує по однім і другим боцї Рєну, Вєсли, і Дунаю.

Італійські і швайцарські соціялісти зробили перший крок. На конференції в Льоґано они постановили єднати всі сили, щоб перешкодити розширеню ся війни на нові держави і щоби довести неутралні держави до посередництва при мирових переговорах воюючих держав. З енергією, яка поставить їх в перші ряди Інтернаціонала, італійські соціялісти борють ся проти втягєня Італії до війни.

Від американських соціялістів ми можемо сподівати ся також рішучої кампанії для побороєня страшної катастрофи що загрожує так сильно пролетарятові.

Сама війна з її конечними наслідками поставить Злучені Держави в центр свьітової політики. Тов. Каутський зазначив то в першій статї посвяченій війні. Ввищєне робочої сили в Європі, передасть Злученим Державам панованє на свьітовім ривку.

В теперішній час пролетаріат Злучених Держав сам собою представляє Інтернаціонал бо зложений з робітників тих самих народів і рас між котрими тепер власне правлячі кляси копають пропасть ненависти і ворожєачї.

Нехай же американський пролетаріат своїм рішучим виступом в користь скоршого закљочєня мира покаже буржуазному св'ітові, що міжнародна звязь обєднуюча весь пролетаріат, незнищима, нерозбита. Нехай єго рішучий голос злучить ся з тїма голосами, котрі переконують англійських, французьких, бельгійських, німецьких і австрійських робітників, що не в „доведєно до кїнця“ тої війни, не в очікуваню чудотворних освободительних вислідів, не від побіди тої чи другої сторони, лиш в „війні проти війни“ лиш примушено держав зєржати безумне проливанє крови, може пролетарь всего свьіта знов стати на тверду почву.

(З „Нового Міра“.)

Революція.

Революція мусять прийти і її нема чого боїтись. Коли відносини є змі, вони мусять підлячи перевероту; в противній раві вона позїсталиби і на дальше влячи. Соціялісти стоять пра тім, що за мало є лише длатати та направляти теперішні обставини житвї. Се неістарчакче. Вони розпочали працю над тим, щоб перше зреволюцізували людський ум. Коли се станеть ся, тоді вступить переверот в житвїх обставинах людства.

З думо

Прслетарєви будє жити аж тоді, коли не працювати менш мати більше.

„У ремісника золота“ Сю пословицю так розуміти, що руїсникови, а золото не єво іде в кише талєта.

Убожество є пр морального і фізичного між пролетаріатом, не маючи ні часу годя до науки, за морально та ходитий і обертий, поз грошай не дістанє ні мєла, ні воли.

Муляка-пролетарь задоволеній сухим водою, соціялістичної піколи; соціялізм є дій, що стремлять шого, кращого і пршого житя.

Між робочим народом стануть гаразди ажли наставники будглядати робітників а робітники нагляд своїх наставників ботю.

Хто владєє ко голову розумної сей очевидно сам дхто владєє корону лова дурака, сей євний хитрун, думкороні для себе сам

Не було ще не євнє у якій не буд

Королів

Поки свьіт не покоролюваннях при корювання ся копринесе йому нїяра.

Король, боярин, крат, високоблагородний знак вву і духової хороби.

Сею недугою є нування. Бажаює є матерю всьї жортиранї і соціялізм ведливости.

Свьіт перед уєім вичистити своє в сего гнїчлого пожа тре буйно розві було віками прокєса.

Жадєн чоловік не може стати вєба, навіть не будувати собі вбру що се таке величчє такий чоловік або навчить ся покорє любов пособлює рва володїня.

Найтаншюю і шюю прикметою є гордість. Вона є самолюбства. Воко запалєного лиш проявить ся дить у нїдрах во во культурних л

„Гордість іде пком“. Во гордіє зо свьіта, та, рїпівнійше, свьіпїмстятвє ся.

Тому то боїтє читачюи завляе

ДО НІВ ДО

давні... шей... біль... вел... бул... Сир... пої... фер... під... чого... оні... нав... Нар... свог... ний

ти, в... слов... грул... неї... цар... нув... вор... ми ч... все... ном... від... їми.

жих... шей... парт...

род... ні... ят... сьт... робі...

соц... вол... ния... люд... дем... знає... роби... мож... сти... все

пері... дот... ним... дем...

WS